

Edito

Redactie Forum Formicidarum

Dankzij de inhaalslag die we afgelopen jaar hebben uitgevoerd lopen jaargang en publicatiedatum weer in de pas. Wij danken de auteurs voor hun bijdragen. Hopelijk kunnen we deze lijn volhouden. Uiteraard blijven langere of kortere artikelen, mededelingen, leuke waarnemingen etc. meer dan welkom.

In dit nieuwe nummer twee bijdragen van wijlen Theo de Gruyter (overleden 2008, zie *Forum Formicidarum* 7 (3): 1-2, [2006] 2008), jarenlang lid van de mierenwerkgroep en trouw bezoeker van de bijeenkomsten. Deze bijdragen bleken nog 'in portefeuille' en we wilden ze graag nog plaatsen.

Namens de penningmeester verzoeken wij u uw contributie te voldoen; zie de ledenlijst elders in dit nummer.

André van Loon, Jinze Noordijk & Michiel Hemminga, Redactie Forum Formicidarum, p/a jinzenoordijk@hotmail.com

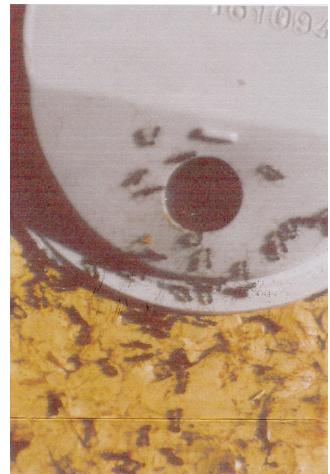
Mieren in de keuken

Theo de Gruyter †

Tijdens de bijeenkomst van de mierenwerkgroep op 28 oktober 1995 vertelde ik iets over de *Tetramorium*-invasie in mijn keuken. Ik ging toen niet in op details, maar het leek me interessant om dit alsnog te doen.

Ik woon in een hoekhuis in IJmuiden. De keuken kijkt uit op het zuidwesten en vangt in de middag dus vaak veel zon. Tussen stoeptegels en buitenmuur trof ik alleen regelmatig *Lasius niger* aan, beslist nooit *Tetramorium caespitum*. Het achtertuintje ligt op het zuidoosten. Ook hier vond ik uitsluitend *L. niger*.

De keuken heeft een houten vloer, op houten balken. Daaronder bevindt zich een

Figuur 1 Werksters van *Tetramorium caespitum* op het mierenlokdoosje (foto Theo de Gruyter)

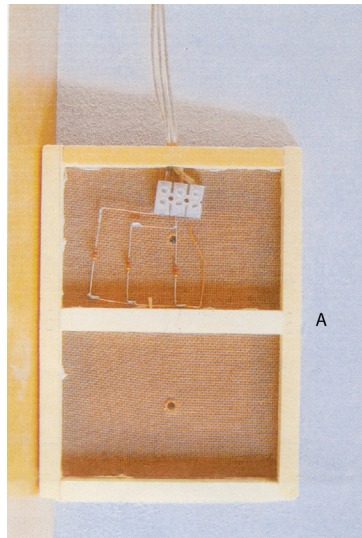
droge kruipruimte. Op de vloer ligt kurkparket. In de zomer zag ik regelmatig *Tetramorium*-werksters omhoogkomen door de spleetjes tussen de kurkdeeltjes. Nooit trof ik een werkster op levensmiddelen aan maar ik vond het toch geen prettige gasten in mijn keuken. Dus moest een mierenlokdoosje van de drogist uitkomst brengen. Toen bleek het nest veel groter te zijn dan ik had verwacht, het lokdoosje werd zeer druk bezocht (figuur 1). En na enkele dagen had het gif zijn werk gedaan.

Mijn vraag bleef: hoe kwamen de mieren op deze wonderlijke plaats terecht en hoe konden ze een tamelijk groot nest vormen zonder ooit eerder hun aanwezigheid te hebben verraden?

Nestverwarmingssysteem van Dhr. Kloos Sr.

Theo de Gruyter †

Hieronder wordt aan de hand van foto's en bijschriften een beschrijving gegeven van een gemakkelijk te bouwen nestverwarmingssysteem van dhr. Kloos Sr.

Figuur 1a Onderaanzicht van het verwarmingsplaatje (hier in twee compartimenten, waarvan één verwarmd).